

Příprava na vyučování oboru **Člověk a jeho svět** s cíli v oblastech OSV a čtenářství

Název učební jednotky (téma)	Liška, medvěd a divočák
Stručná anotace učební jednotky	<p>Žáci se prostřednictvím krátkého textu seznámí se zvířetem z volné přírody – liškou, medvědem nebo divočákem. Doplňují do textu chybějící slova a poté sdělují ostatním spolužákům, jaké informace získali ze svého textu. Od ostatních skupin získávají informace o dalších zvířatech.</p> <p>Na závěr zhodnotí práci ve dvojici a ve skupině.</p>
Nutné předpoklady (Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).	<ul style="list-style-type: none"> • Dovednost spolupráce ve dvojici. • Čtení s porozuměním. • Schopnost prezentovat svoji práci.
Časový rozsah učební jednotky	90 minut
Věk žáků (ročník)	2. ročník

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
	Ano						
Vyučovací obor(y)	Člověk a jeho svět <i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (RVP):</i> <ul style="list-style-type: none"> Žák roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. 						
Dlouhodobé cíle (Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)	—						
Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit	OSV <ul style="list-style-type: none"> Žák si procvičí dovednost spolupráce v malé skupině (dvojici). Žák si vyzkouší, jaké to je být někým jiným (jaké to je dívat se na svět očima někoho jiného). EV <ul style="list-style-type: none"> Žák si procvičí čtení s porozuměním. 						
Cíle učební jednotky	—						

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Hodnocení</p> <p>(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<p>Viz popis UJ</p>
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Práce ve dvojicích</p> <p>Rozdělíme žáky do dvojic. Každá dvojice si vylosuje jedno zvíře (lišku, medvěda nebo divočáka.)</p> <p>Žáci dostanou do dvojice pracovní list (Příloha A) a rozstříhaný seznam vynechaných slov (Příloha B), podle toho, které zvíře si vylosovali. Pečlivě si přečtou zadaný text. Nalepí do textu vynechaná slova tak, aby text dával po jejich doplnění smysl.</p> <p>Na základě pečlivého přečtení celého textu žáci odpovídají na otázky z pracovního listu. Na závěr vymyslí k textu několik otázek pro své spolužáky.</p> <p>2. Práce ve skupinách</p> <p>Všechny dvojice se sejdou na koberci. Rozdělí se podle toho, jaké zvíře si na začátku vylosovali. Ve skupině žáků, kteří měli stejné zvíře, si zkontrolují své odpovědi a ujasní si případné nejasnosti. Stávají se z nich odborníci na dané zvíře.</p> <p>3. Prezentace</p> <p>Zástupce každé skupiny (lišek, medvědů a divočáků) přečte celé třídě nahlas text o daném zvířeti.</p> <p>Další členové skupiny kladou ostatním žákům otázky z pracovních listů. Kontrolují správnost odpovědí. Na závěr se členové ostatních skupin mohou ptát na informace o daném zvířeti a skupina v roli expertů zodpoví otázky svých spolužáků (může se poradit s internetem či encyklopedií).</p> <p>Takto se postupně vystřídají všechny 3 skupiny.</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Reflexe

Otázky k reflexi práce ve dvojici:

- Jak jste si ve dvojici rozdělili role a práci?
- Kdo pracoval více, kdo méně?
- Jak jste si dávali navzájem prostor?
- Co vám pomohlo při vybírání chybějících slov? Jakou jste používali strategii?
- Čemu jste v textu rozuměli a čemu ne?
- Co vám bylo při práci ve dvojici příjemné a co nepříjemné?
- Co byste při příští práci ve dvojici udělali stejně a co jinak a z jakého důvodu?
- Jak jste se cítili v roli odborníků na dané téma?
- Jak jste vnímali vystoupení ostatních odborníků? Čemu jste rozuměli, když mluvili a čemu ne a z jakého důvodu?
- Co vám bylo na vystoupení odborníků příjemné a co nepříjemné? Můžete vysvětlit proč?
- Kdy můžeme někoho označit jako odborníka?
- Jaké jsou výhody a nevýhody role odborníka?
- V čem jste se v roli odborníka chovali jinak, než když jste „sami za sebe“ a za jakého důvodu?
- Někteří lidé říkají, že každý z nás vidí svět jinak. Jak tomu rozumíte? Co z toho pro nás plyne?

Seznam příloh

- Příloha A – Pracovní listy
Příloha B – Seznam k rozstříhání

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Jana Slejšková ZŠ Chrudim Dr. Malíka 958, 537 01 Chrudim</p>
<p>Závěrečná sebereflexe učitele (následuje po odučení učební jednotky)</p>	
<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).</p>	<p>Ohleduplné chování žáků při společné práci na koberci. Včasné dokončení práce ve dvojicích. Spolupráce při práci ve dvojicích i skupinové práci. Naslouchání ostatním spolužákům.</p>
<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>S žádnými problémy jsem se nepotýkala.</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>Po odučení této hodiny bych k žádným změnám nepřistoupila.</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní list

LIŠKA OBECNÁ

Liška je _____ . Loví všechno, zvláště když shání potravu pro svá _____ – hlodavce, ptáky, malé zajíce i žížaly. Velké škody dokáže způsobit i v _____ .

Liška ale dokáže být také _____ , loví totiž myši. Liška žije v lese, kde si vyhrabává _____ nebo se zabydlí v opuštěném doupěti jiného zvířete. V naší přírodě nemá žádné přirozené nepřátele, proto se snadno _____ .

Na _____ mívá samice kolem pěti mláďat, která nejdříve sají _____ . Už po měsíci ale žerou i maso.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Jak liška škodí v kurníku nebo králíkárně? .....

.....

2. Které jiné zvíře také loví myši? .....

.....

3. Víte, jaká vlastnost se liškám přisuzuje? Co se o nich říká?

.....

4. Namalujte lišku a vymyslete otázky pro své spolužáky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní list

MEDVĚD HNĚDÝ

Jinak se také medvědovi hnědému říká brtník. U nás byl zcela vyhuben, jeho výskyt je velmi _____. Proto je medvěd hnědý přísně _____.

Žije jako _____ v lesích. Přestože je mohutný a těžký, je velice, obratný. Je výborný _____, dobře šplhá a rychle běhá. Loví jeleny, srnce, prasata i menší lesní zvěř. Pochutná si i na houbách a lesních plodech. Miluje také med. Dokáže ho sebrat divokým _____ z dutiny stromů. Na _____ nabírá na váze, dělá si tak _____. Jeho zimní spánek ale netrvá celou _____. V lednu mívá _____ mládřata.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Proč je medvěd hnědý chráněný? .....

.....

2. Proč před zimou nabírá medvěd na váze? .....

.....

3. Namalujte medvěda a vymyslete otázky pro své spolužáky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní list

PRASE DIVOKÉ

Žije v mokrých lesích v tlupách, které vede zkušená samice.

Živí se lesními plody, kořínky, žaludy, kaštany, bukvicemi, ale

i _____ a hmyzem. Dokáže

způsobit velké škody v _____.

Divoká prasata jsou velmi _____, ostražitá.

Setkání s člověkem se vyhýbají. Dokážou být také nebezpečná.

Prasata po sobě zanechávají rozrytá a rozbahněná

_____, ve kterých se válejí a srst si

v nich obalují _____. V zimě je srst

divočáků tmavá – proto jim myslivci říkají černá zvěř. Samec je

_____, samice je _____,

mláďata jsou _____. Samice jich mívá až

deset. Mají pruhovanou srst a sají mateřské mléko.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Kdy je prase divoké nebezpečné? .....

.....

2. Kdo tvoří rodinku prasete divokého? .....

.....

3. Namalujte prase divoké a vymyslete otázky pro své spolužáky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Seznamy k rozstříhání

liška	
užitečná	psovité šelma
mláďata	přemnoží
vlastní nory	králíkárně nebo kurníku
mateřské mléko	jaře
medvěd	
vzácný	chráněný
samotář	plavec
tukové zásoby	zimou
včelám	medvědice
prase	
selata	drobnými živočichy
obilí či kukuřici	bahnem
plachá	kaliště
kanec nebo kňour	bachyně